

1907

Overenskomst

mellom de i

**Norsk Arbeidsgiverforening
stående mekaniske verksteder, skipsverfter
og støperier**

og

Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund.

§ 1.

Bestemmelser om minstelønn.

- a) Ved ethvert mekanisk verksted, skipsverft og støperi, som er medlem av Norsk Arbeidsgiverforening, skal ingen arbeider — hverken fagarbeider eller hjelpearbeider — betales under de i denne overenskomst fastsatte minstelønnsatser. Unntakelser herfra se § 1. d og § 4.
- b) Med minstelønn forstås den laveste lønn, som kan betales noen arbeider, som er i besittelse av de betingelser, som er bestemt i overenskomsten.
- c) Dyktigere og mer betrodde arbeidere betales høyere lønn enn minstelønnen. Lønnen for disse fastsettes etter nærmere avtale mellom arbeidsgiveren eller dennes representant og hver enkelt arbeider.

d) Bestemmelsen om minstelønn gjelder ikke lærlinger og kvinner. Unntakelser fra minstelønnsatsene kan også finne sted for arbeidere, hvis arbeidsevne på grunn av alderdom, sykdom eller vanførhet er nedsatt. For disse fastsettes lønnen etter nærmere avtale mellom arbeidsgiveren og vedkommende arbeider.

§ 2.

- a) Betingelsene for at en arbeider anerkjennes som fagarbeider og erholder minstelønn som sådan, er at vedkommende ved fylte 21 år har utstått læretid på lærekontrakt (se lærlinger) og deretter arbeidet 1 år som utlærling — eller hvis ikke utdannet under lærekontrakt — enten etter fylte 22 år og 5 års arbeid i faget eller etter fylte 23 år og minst 4 års arbeid i faget blir anerkjent som fagarbeider. For å oppnå denne anerkjennelse retter arbeideren en skriftlig henvendelse herom til sin arbeidsgiver og erholder et fagarbeiderbevis, såfremt arbeidsgiveren finner ham kvalifisert dertil.
- b) Finner arbeidsgiveren ikke å kunne meddele arbeideren et sådant bevis, kan arbeideren kreve å avlegge dyktighetsprøve. For å bestemme hvori prøven skal bestå og for å bedømme utførelsen, oppnevnes to mann. Den ene av disse oppnevnes av arbeiderne ved vedkommende avdeling ved verkstedet blant dets dyktigste fagarbeidere, den annen, som kan være ansatt ved eller utenfor verkstedet, oppnevnes av arbeidsgiveren. Blir disse to enig om arbeidets godkjennelse, er arbeideren å anse

som fagarbeider og fagarbeiderbevis utstedes. Det samme blir tilfellet, hvis den ene bedømmelsesmann og verkstedet godkjenner arbeidet. Hvis derimot de to bedømmelsesmenn eller den ene og verkstedet ikke godkjenner arbeidet, forblir vedkommende inntil videre hjelpearbeider og fornyet forlange om å utføre dyktighetsprøve kan ikke fremsettes før tidligst $\frac{3}{4}$ år deretter.

- c) Betingelse for at en arbeider skal erholde den for hjelpearbeidere fastsatte minstelønn er at vedkommende har fylt 21 år.
- d) Arbeiderne er forpliktet til ved attester eller medlemsboken å legitimere sin alder og fagalder.

§ 3.

- a) Av hensyn til minstelønnens størrelse inndeles verkstedene i følgende grupper: 1. gruppe: Kristiania, Fredrikstad, Drammen og Hamar. 2. gruppe: Strømmen, Tønsberg, Kragerø, Stavanger, Bergen, Ålesund og Trondhjem. 3. gruppe: Aadals Bruk, Mesna Bruk og Trolla Bruk. 4. gruppe: Eidsfos Verk.
- b) Minstelønnens størrelse fastsettes til:

	1. gruppe		2. gruppe		3. gruppe		4. gruppe	
	$15/4$ 07	$15/4$ 09	$15/4$ 07	$15/4$ 09	$15/4$ 07	$15/4$ 09	$15/4$ 07	$15/4$ 09
Fagarbeidere	32	34	30	32	28	30	26	28
Hjelpearbeidere	26	28	24	26	22	24	—	—

§ 4.

Man er enig om at det for enkelte spesialgruppers og fabrikkers vedkommende kan fastsettes minstelønnsatser etter nærmere overenskomst mellom de stedlige organisasjoner eller hovedorganisasjonene. Inntil enighet oppnåes, blir nærværende overenskomst i sin helhet gjeldende.

§ 5.

Lønnsforhøyelse.

a) Verkstedene i Kristiania, Fredrikstad, Drammen, Strømmen og Hamar samt Kaldnes Patent-slip i Tønsberg.

1. Lønningen for fag- og hjelpearbeidere forhøyes med 3 øre pr. time for dem som har 21 til 40 øre pr. time og med 2 øre for dem som har over 40 til og med 49 øre pr. time.

Lønningene pr. 1. januar 1907 legges til grunn.

2. Lønningen for lærlinger og gutter forhøyes med 1 øre for dem som har inntil 15 øre og med 2 øre for dem som har 15 inntil 21 øre pr. time.

Denne forhøyelse gis utenom de regelmessige tillegg.

3. Lønningen for kvinner forhøyes med 2 øre pr. time.

Alle ovennevnte forhøyelser gjelder fra 1. uke etter overenskomstens ikrafttreden.

b) Verkstedene i Stavanger, Bergen, Ålesund og Trondheim samt H. Henriksens Smie og mekaniske Verksted i Tønsberg.

1. Lønningen for fag- og hjelpearbeidere forhøyes med 4 øre pr. time for dem som har 21 øre pr. time og derover.

2. Lønningen for kvinner, lærlinger og gutter forhøyes med 1½ øre for dem som har inntil 15 øre og med 2½ øre for dem som har 15 inntil 21 øre pr. time.

Forhøyelsen for lærlinger og gutter gis utenom de regelmessige tillegg.

I de under punktene 1 og 2 nevnte lønns-tillegg er innbefattet den forhøyelse som er en følge av arbeidstidens forkortelse. Forhøyelsen gjelder fra 1. uke etter overenskomstens ikrafttreden. For Stavanger Støperi og Dok og Rosenberg mekaniske Verksted legges imidlertid lønninger og arbeidstid pr. 1. december 1906 til grunn for de under punkt 1 nevnte arbeidere.

c) Ådals Bruk, Trolla Bruk og Eidsfos Verk.

1. Lønningen for fag- og hjelpearbeidere forhøyes med 3 øre for dem som har 21 øre pr. time og derover.

2. Lønningen for lærlinger og gutter forhøyes med 1½ øre for dem som har inntil 15 øre og med 2½ øre for dem som har 15 inntil 21 øre pr. time. Denne forhøyelse gis utenom de regelmessige tillegg.

I de under punktene 1 og 2 nevnte lønns-tillegg er innbefattet den forhøyelse som er en følge av arbeidstidens forkortelse. Forhøyelsen gjelder fra 1. uke etter overenskomstens ikrafttreden.

- d) Ovennevnte lønnstillegg gjelder for så vidt det ikke oppnås et tilsvarende tillegg etter minstelønnsbestemmelsene. For de arbeidere, hvis arbeidsevne på grunn av alderdom, sykdom eller vanførhet er nedsatt, skjer ingen lønnsforhøyelse unntaken for verkstedene i Stavanger, Bergen, Ålesund, Trondheim, Adals Bruk, Trolle Bruk og Eidsfos Verk samt H. Henriksen, Tønsberg, hvor timelønnen forhøyes motsvarende arbeidstidens forkortelse.
- e) Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund forplikter seg, sålenge nærværende overenskomst varer, til ikke å støtte noe organisasjonsmessig krav om lønnsforhøyelse fra noen av forbundets medlemmer overfor de bedrifter som omfattes av denne overenskomst. Individuelle lønnstillegg skal kunne finne sted.
- f) Heller ikke må noen arbeidsgiver i samme tidsrom redusere de etter denne overenskomst gjeldende lønninger, når unntas for arbeidere, hvis arbeidsdyktighet er nedsatt.

§ 6.

Akkordarbeid.

- a) Akkordarbeid skal uhindret kunne anvendes ved alle verksteders samtlige avdelinger.
- b) Det skal kunne anvendes forskjellige systemer. Før nye akkordsystemer, heri innbefattet premieakkordsystemet, innføres, må det på forhånd være truffet nærmere overenskomst angående reglene for samme mellom hvert enkelt verksted og vedkommende arbeidergruppe eller mellom hovedorganisasjonene.

- c) Akkordprisen fastsettes eller forandres gjennom fri forhandling mellom arbeidsgiveren eller dennes representant og den eller de arbeidere, hvem de pågjeldende akkorder tilbys, uten at dette forhindres ved avtaler i hovedorganisasjoner, klubber eller andre samlinger av arbeidere. Det er dog akkordtakeren eller akkordtakerne tillatt å konferere med sine arbeidskamerater om prisen.
- d) Akkordprisen skal så vidt mulig fastsettes før arbeidet begynner. Dog kan ved nye akkorder, når partene derom er enige, akkordprisens fastsettelse skje noen tid etter at arbeidet er påbegynt. Oppnåes ikke enighet om prisen, betales etter timelønn. For øvrig er arbeiderne ved alle akkorder garantert sin timelønn unntaken ved akkorder, som utføres etter en av begge parter fastsatt pristariff. Ved akkorder skal det være verkstedet forbeholdt å la flere arbeidere delta i akkorden enn alminnelig forutsatt. I fall avtale herom ikke på forhånd er truffet, og overskuddet i forhold til den anvendte tid derved blir mindre, skal akkordprisen etter overenskomst forhøyes.
- e) De nåværende akkordpriser, som hittil erfaringsmessig har gått med rimelig overskudd, kan ikke forlanges forhøyet, så lenge overenskomsten varer.
- f) Ved fabrikkmessig produksjon og for arbeid som egner seg dertil, bør så vidt mulig faste tariffer for slikt arbeid søkes istandbrakt, og skal dette skje gjennom forhandlinger mellom vedkommende arbeidsgiver eller dennes repre-

sentant og de av vedkommende verksteds arbeidere eller grupper, hvem tariffen vedrører. Oppnåes ikke enighet mellom disse, kan saken henvises til behandling mellom de stedlige organisasjoner eller hovedorganisasjonene.

- g) Akkordtariffer skal som regel være gjeldende for minst 2 år ad gangen og kan ikke oppsies av noen av partene med kortere varsel enn 3 måneder. Innfører verkstedet nye eller forbedrede arbeidsmetoder eller arbeidsmaskiner, kan forandring av tariffsatser skje uten ovennevnte oppsigelse.
- h) Ved fellesakkorder erholder arbeiderne andel i overskuddet i forhold til sin timelønn og det antall timer, de har deltatt i akkorden. Utrekning foretas på kontoret.
- i) Hvis en arbeider, som innehar en akkord eller arbeider i fellesakkord, oppsier sin plass eller blir oppsagt, har han rett til mulig overskudd i forhold til sin timelønn og anvendt tid. Slikt overskudd betales dog først, når akkorden er ferdig og oppgjort. For øvrig utbetales akkordoverskudd senest 2. lønningdag etter 'at akkorden er avlevert fra vedkommende arbeider og godkjent av verkstedet.
- k) Forlanges akkordarbeid utført på overtid, erholder arbeideren utbetalt i tillegg til akkordoverskuddet den stipulerte overtidsprosent på sin timelønn. Unntaksvis kan annen avtale treffes.
- l) Ved avslutning av enhver akkord skal det utferdiges en akkordseddel, hvori det omforenede arbeids omfang så vel som prisen og mulige

andre særbestemmelser skal være tydelig angitt.

- m) Ved ethvert verksted skal det føres akkordbok, inneholdende opplysninger om akkordens omfang og pris, eller ved premieakkord beregningsmåten. Arbeidere, som tilbys et tidligere utført akkordarbeid, skal, om de så måtte ønske, ha anledning til gjennom denne bok å gjøre seg bekjert med resultatet av den tidligere akkord. Akkordsedlenes oppbevaring på kontoret kan tre i stedet for akkordboken.
- n) Ved Laxe vågs Maskin- og Jernskipsbyggeri i Bergen og Stavanger Støperi og Dok i Stavanger, hvor arbeidsformenn deltar i fellesakkorder, skal inntil 3 arbeidere av vedkommende akkordlag og oppnevnt av dette være med i akkordens avslutning. Arbeidsformannen skal bare ha andel i overskuddet og i forhold til hans timelønn og det antall timer, han har deltatt i akkorden. Hvis alle parter derom er enig, kan formannens andel i overskuddet beregnes etter en bestemt prosentsats. Utrekning og utbetaling foretas på kontoret, og skal akkordlisten være tilgjengelig for deltakerne.

§ 7.

Ordinær arbeidstid.

- a) Den ordinære arbeidstid skal høyst være 57 timer pr. uke. Den daglige arbeidstid legges i tiden mellom kl. 6 morgen og kl. 6 aften de første 5 virkedager i uken, og lørdag i tiden mellom kl. 6 morgen og kl. 2 ettermiddag.

- b) Inndelingen av tiden innenfor denne ramme ordnes ved hvert enkelt verksted innen 2 uker etter at overenskomsten trer i kraft. Ved fastsettelsen av arbeids- og hviletider skal det forhandles med vedkommende arbeidere.
- c) For så vidt enighet om tidsinndelingen ikke oppnås, skal følgende inndeling bli gjeldende: De første 5 virkedager i uken kl. 6½—8½, 9—1 og 2—6. Lørdager kl. 6½—9 og 9½—2.

§ 8.

Overtidsarbeid og nattskift.

- a) Overtidsarbeid og nattskift skal kunne finne sted i den utstrekning, som verkstedenes rasjonelle drift eller spesielle arbeiders utførelse nødvendiggjør, uten at dette etter avtale i hovedorganisasjoner, klubber eller grupper kan nektes.
- b) Man er dog enig om, at overtidsarbeidet bør innskrenkes til det minst mulige, og i særdeleshet at det ikke overdrives for den enkelte arbeider. Således skal det ikke av noen arbeider kunne forlanges utført mer enn høyst 24 timers arbeid i trekk og heller ikke mer enn høyst 30 timers overtidsarbeid i løpet av 4 på hverandre følgende uker, med mindre vedkommende arbeider dertil er villig. Unntak herfra danner:
1. Arbeid, som er nødvendig for driftens regelmessige gang.
 2. Presserende reparasjoner ved fabrikker, rullende jernbanemateriell eller rutegående skip.

3. Prøveturer.

Også innenfor rammen av ovennevnte begrensning skal dog arbeiderne enkeltvis være berettiget til fritakelse for overtidsarbeid ved særlige anledninger som møter m. v. samt også av andre private grunner.

- c) Som overtidsarbeid regnes alt arbeid utenfor den ordinære arbeidstid med fradrag av den til spising og hvile medgatte tid.
- d) Overtidsarbeid betales med følgende tilleggsprosent: For de første to timer etter endt arbeidstid i de første 5 virkedager i uken 25 pst. For arbeid utenfor denne tid og til den ordinære arbeidstids begynnelse om morgenen samt lørdag ettermiddag 50 pst. For søn- og helligdager*) 50 pst. for arbeid vedkommende verkstedets anlegg og drift og 100 pst. for annet arbeid. For avbrutt nattarbeid**) 100 pst. Hvor det arbeides med dobbelt skift, betales nattskiftet som for overtids- og nattarbeid.

§ 9.

Arbeid utenfor verkstedet.

- a) Sendes arbeidere lengre bort enn de med rimelighet kan ha nattkvarter i sine hjem, godtgjøres dem for den tid de har arbeidet, men ikke for reisetid, et tillegg av 10 pst. For over-

*) Som søn- og helligdagsarbeid regnes alt arbeid, som utføres fra kl. 6 aften før søn- eller helligdag til neste dags, eller når 2 eller flere helligdager følger på hverandre, til den siste helligdagsaften kl. 10.

**) Ved avbrutt nattarbeid forstås arbeid, der begynnes etter kl. 9 aften og som ikke varer lenger enn til kl. 4 morgen.

tidsarbeid betales for øvrig prosenter som ved verkstedet. Reisetid godtgjøres etter ordinær dagtid, også helligdager, uten tillegg for natt. Reiseutgifter (2. klasse dampskip og 3. klasse jernbane) betales etter regning.

- b) På arbeidsstedet skal arbeideren av verkstedet eller av bestilleren skaffes ordentlig kost og losji. Hvis ikke dette gjøres, skal arbeideren enten få sine utgifter dekket ifølge regning, eller det skal betales en fast godtgjøring av kr. 2.00 pr. døgn. Det skal på forhånd meddeles arbeiderne, hvilken av disse ordninger blir å anvende.

§ 10.

Attester.

Når en arbeider forlater et verksted, enten dette skjer etter eget ønske eller han blir oppsagt, uansett av hvilken grunn, erholder han en bevitnelse for hvor lenge han har arbeidet på stedet. Bevitnelsen skal kun inneholde:

1. Navn.
2. Når begynt på verkstedet.
3. Når sluttet (uten anførsel av årsak).
4. Fag.
5. Timelønn da han forlot sitt arbeid.

§ 11.

Arbeidernes tillitsmenn.

- a) De tillitsmenn (klubbformenn og gruppeformenn) som er valgt av arbeiderne, anerkjennes som representanter og talsmenn for de or-

ganiserte arbeidere. Disse tillitsmenn blir å velge blant de anerkjent dyktige arbeidere, som så vidt gjørlig har arbeidet de to siste år ved verkstedet.

- b) Tillitsmennene er forpliktet til så vel overfor sin organisasjon som overfor arbeidsgiveren å gjøre sitt beste for å vedlikeholde et rolig og godt samarbeid på arbeidsstedet.
- c) Tillitsmennene skal, når de som sådanne har noe å framføre, henvende seg direkte til verkstedets bestyrer eller i hans fravær til den han dertil bemyndiger.
- d) De arbeidere som er valgt til tillitsmenn inntar for øvrig ingen særstilling ved verkstedet.

§ 12.

Sykekasseordningen.

Inntil en lov om sykeforsikring trer i kraft skal arbeidere som legitimerer å være medlemmer av et forbunds sykekasse, være fritatt for å tilhøre vedkommende verksteds eller annen bestemt sykekasse. En av arbeiderne dertil utsett tillitsmann ved verkstedet skal være forpliktet til å holde verkstedet regelmessig underrettet om hvilke arbeidere av den grunn er fritatt for trekk av sykekassekontingent.

§ 13.

Lærlinger og gutter.

Man er enige om at lærlinger og gutter så vidt gjørlig erholder den best mulige utdanning og fortsetter ved samme verksted i læretiden.

§ 14.

Alminnelige bestemmelser.

Arbeidsgiverne anerkjenner arbeidernes rett til etter egen vilje å være eller ikke være medlem av en fagforening, liksom Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund anerkjenner den samme rett for arbeidsgiverne.

§ 15.

Enhver arbeidsgiver har rett til å anvende arbeidere, menn eller kvinner, uten hensyn til hvor hvitt vedkommende er medlem av fagforening eller ikke, og kan streiker ikke iverksettes med det formål å tvinge noen inn i organisasjonen. På sin side skal en arbeidsgiver ikke kunne nekte å anvende noen arbeider av den grunn at vedkommende er medlem av en fagforening.

§ 16.

- a) Arbeidsgiverne skal ha full frihet til å bestemme antallet av de arbeidere som skal anvendes ved hvert arbeid, liksom de uhindret skal kunne anvende de maskiner og de arbeidsmetoder som de finner tjenlige. Likeledes skal de ha full frihet til å anvende de arbeidere som de anser egnet til å betjene maskinene eller utføre foreliggende arbeid.
- b) Når en arbeider blir satt til å betjene flere maskiner, skal han dog betales et passende tillegg etter nærmere overenskomst. Herfra unnatas dog betjening av automatmaskiner.

§ 17.

Det er arbeidernes plikt ikke uten gyldig grunn å forsømme den gjeldende arbeidstid, enn videre er det enhver arbeiders plikt å utføre så meget og godt arbeid som hans evner og dugelighet tillater og å utnytte arbeidsmaskinene helt ut.

§ 18.

I arbeidsgiverens og arbeiderens gjensidige rett til oppsigelse skal ingen organisasjon kunne gripe inn.

Dog har organisasjonene gjensidig påtalerett, for så vidt det forekommer oppsigelser hvis foranledning formenes å stri mot nærværende overenskomst.

§ 19.

De verksteder som denne overenskomst omfatter, forplikter seg til ikke å ansette noen arbeider til verkstedets regelmessige arbeid på ringere betingelser hva angår minstelønn, akkordarbeid og arbeidstid enn hva det i denne overenskomst er fastsatt. Arbeidere som antas på arbeidssted utenfor verkstedet, berøres ikke av denne overenskomst.

§ 20.

Nærværende overenskomst som trer i kraft 15. april 1907 er uforandret gjeldende til 31. mars 1911, og skal deretter gjelde 1 år ad gangen ifall den ikke oppsies med 4 måneders forutgående varsel. Oppsigelsen må være skriftlig og ledsaget av begrunnelse. Når oppsigelse skjer skal representanter for hver av organisasjonene senest 2 måneder

før overenskomstens opphør tre sammen til forhandling om eventuell fornyelse. Ifall et enkelt av forbundene oppsier overenskomsten, skal imidlertid Norsk Arbeidsgiverforenings sentralstyre på verkstedenes vegne ha rett til innen en måned deretter å si opp overenskomsten med de øvrige forbund. Den samme rett skal de øvrige forbund ha, ifall Norsk Arbeidsgiverforening på sin side sier opp overenskomsten med et enkelt forbund.

§ 21

er fortegnelser over de bedrifter som overenskomsten omfatter.

Overenskomst

angående

forhandlinger og voldgiftsretter.

§ 1.

Ved enhver konflikt mellom arbeidsgivere og arbeidere som er medlemmer av resp. «Norsk Arbeidsgiverforening» (N.A.F.) og «Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund» (N.J.&M.F.), skal det fra disse organisasjoners side i fellesskap gjøres forsøk på å utjevne tvisten.

Til dette øyemed skal saken først forsøkes bilagt ved underhandling mellom vedkommende arbeidsgiver og arbeidere (de sistnevnte ved sine tilitsmenn). Lykkes ikke dette, skal saken bringes inn for et hertil valgt:

I. Forhandlingsutvalg.

Oppnåes ikke enighet skal på de i § 7 nevnte forutsetninger tvisten avgjøres ved en hertil for hver anledning valgt:

II. Voldgiftsrett.

§ 2.

Arbeidsstans skal ikke finne sted blant de til organisasjonene hørende medlemmer før forhandling har vært forsøkt i overensstemmelse med de i §§ 3, 4 og 5 gitte bestemmelser.

I. Forhandlingsutvalget.

§ 3.

Til forhandlingsutvalg velges N.A.F.s sentralstyre og N.J.&M.F.s hovedstyre eller de underorganisasjoner styrene dertil bemyndiger hver 2 medlemmer.

Hertil kan ikke velges vedkommende verksteds funksjonærer eller arbeidernes tillitsmenn ved verkstedet. Ved møtene skal partene være representert.

§ 4.

Forhandlingsutvalget som skal tre sammen senest innen 8 dager etterat skriftlig begjæring herom er fremsatt av en av partene, bestemmer selv sin forretningsorden.

De fremsatte forlikstilbud så vel som forhandlingenes endelige resultat blir å protokollere og underskrive av forhandlingsutvalget.

Utskrift av protokollen tilstilles begge parter.

§ 5.

Partene har å tilveiebringe de opplysninger og framstille de vitner som de selv etter forhandlingsutvalget finner fornødne.

§ 6.

Ifall en forhandling ikke har ført til forlik mellom partene, og adgangen til å avgjøre tvisten ved voldgift ikke etter rimelig tid er blitt nyttet, skal ny forhandling finne sted, ifall noen av partene forlanger det, selv om arbeidsstans er inntrådt.

Enhver av partene kan velge nye representanter til den fornyede forhandling.

II. Voldgiftsretten.

§ 7.

Voldgiftsrett skal nedsettes når begge parter er enig om det.

Dersom striden angår en mellom N.A.F. og N.J.&M.F. inngått overenskomst, skal voldgiftsrett nedsettes, når en av partene forlanger det.

Voldgiftsretten skal tre i virksomhet innen 12 dager etterat forlangende herom er fremsatt.

Dette forlangende fremsettes skriftlig, og de spørsmål som kreves avgjort av voldgiftsretten, må være bestemt formulert.

§ 8.

Voldgiftsretten består av 7 medlemmer:

Herav velger:

N.A.F.s sentralstyre og N.J.&M.F.s hovedstyre hver 2 medlemmer, samt partene hver 1 medlem.

De ovennevnte 6 medlemmer velger i fellesskap det 7. medlem, som skal fungere som formann, og skal ha de til besikkelse av dommer lovbealte egenskaper.

I tilfelle av stemmelikhet beskikkes formannen av Handels- og industridepartementet.

Til medlem av voldgiftsretten kan ingen velges som har deltatt i noen tidligere forhandling angående saken.

§ 9.

Over voldgiftsrettens forhandlinger føres protokoll, og dens avgjørelse ledsakes av fellespremisser med uttalelse om, hvor vidt avgjørelsen er enstemmig.

Partene har å tilveiebringe de opplysninger og framstille de vitner, som voldgiftsretten forlanger.

Retten bestemmer selv om dens forhandlinger eller deler derav skal være offentlige.

§ 10.

Voldgiftsretten avgjør i hver enkelt sak, om og hvorledes partene har å bære sakens omkostninger.

§ 11.

Voldgiftsrettens avgjørelse er bindende for begge parter.

§ 12.

Nærværende overenskomst som trer i kraft 15. april 1907, skal være gjeldende til 31. mars 1911 og er fremdeles gjeldende 1 år ad gangen, ifall den ikke sies opp med 3 måneders forutgående varsel.

Dog skal, i tilfelle av at det mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Arbeidernes faglige Landsorganisasjon opprettes en overenskomst om forhandlinger og voldgiftsretter, denne i alle deler tre i stedet for nærværende overenskomst.

•

Ifall det ved lov blir fastsatt regler for forhandling og voldgift, blir nærværende overenskomst å bringe i overensstemmelse med loven.

•

Nærværende overenskomst innskrenker ikke verkstedenes eller vedkommende fagforbunds rett til uten forhandling eller voldgift å delta i en arbeidsstans, som er dekretert eller godkjent av Norsk

Arbeidsgiverforenings sentralstyre eller Arbeidernes faglige Landsorganisasjons sekretariat eller hovedstyre.

Kristiania den 15. april 1907.

For Norsk Arbeidsgiverforening
Axel Amundsen, formann.

For Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund
M. Ormestad, formann.